

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

Question Booklet No.

S-74-Sindhi (T.L.)

No. of Questions – 20

No. of Printed Pages – 11

माध्यमिक परीक्षा, 2025
SECONDARY EXAMINATION, 2025

सिन्धी
SINDHI
(Third Language)

समय : 3 घण्टे 15 मिनिट

पूर्णांक : 80

شاگردن لاءِ ضروري هدايتون :

- 1) شاگرد سپ کان پهرين پنهنجي سوالی پيپر تي رول نمبر ضرور لکن.
- 2) سڀئي سوال ڪرڻ ضروري آهن.
- 3) هر هڪ سوال جو جواب ڏنل جوابي ڪاپيءَ ۾ لکڻو آهي.
- 4) سوالن جا جواب کنڊ اوڻسار لکو.
- 5) سوال جو جواب لکڻ کان اڳ سوال جو نمبر ضرور لکو.
- 6) هر هڪ سوال جي سامهون مارڪون ڏنل آهن.

- شاگردن لاءِ جڙري هدايتون -

- 1) شاگرد سڀ خاڻا پھريون پنھنجن سوالی पेपर ते रोल नंबर ज़रूर लिखनी ।
- 2) सभई सुवाल करण ज़रूरी आहिन ।
- 3) हर हिक सुवाल जो जवाबु, डिनल जवाबी कॉपीअ में लिखिणो आहे ।
- 4) सुवालनि जा जवाब खण्ड अनुसार लिखो ।
- 5) सुवाल जो जवाबु लिखण खां अगु सुवाल जो नंबर ज़रूर लिखो ।
- 6) हर हिक सुवाल जे साम्हूं मार्कू डिनल आहिन ।

S-74-Sindhi (T.L.)

[Turn Over

ڪنڊ ۱

[18×1=18]

1. (i کان xviii) هيٺين سوالن جا صحيح جواب چونڊيو:

(i) 'آبشار' لفظ جي معنيٰ آهي

- (ا) آسمان
(ب) پاڻي
(س) جهڙو
(د) ڪپ

(ii) 'مُلهه' ڪهڙيءَ جو ليڪڪ آهي.

- (ا) پرمانند ميوارام
(ب) هري همٿاڻي
(س) ايشور چندر
(د) ڪنڀيا لال اگناڻي

(iii) هولي ملهائي ويندي آهي.

- (ا) ڦڳڻ
(ب) چيٺ
(س) ويساڪ
(د) ڪتي

(iv) 'يادگزين جا قافلا' آهي

- (ا) ڪهڙي
(ب) مضمون
(س) سفرنامو
(د) جيوڻي

(v) 'سنڌوءَ جي ڪناري' فلم ۾ اداڪارا جو رول ڪيو

- (ا) پوپتي هيراننداڻي
(ب) ڪملا شيوڪاڻي
(س) ايشوري جوتواڻي
(د) سنڌري اُتمچنداڻي

(vi) پناڻ ڪوٺ سرحد تي شهيد ٿيڻ وارو نوجوان هو

- (ا) ڪشن ملڪاڻي
(ب) ڀرتلال مسند
(س) رميش بدلاڻي
(د) پريم رامچنداڻي

(vii) سچل سرمست جو جنم ٿيو

- (ا) شڪارپور
(ب) هالا حويلي
(س) درازن
(د) پٺ

(viii) ڪشنچند بيس جي رچنا آهي

- (ا) ائٽ جو آواز
(ب) قدرت وارا
(س) گلن جي ٽوڪري
(د) اي داتا

(ix) 'مهانگائي جي دؤر ۾ ڏس رنگ ٺاڻي جا' ۾ ٺاڻي لفظ جي معنيٰ آهي

- (ا) پئسو
(ب) نارو
(س) ماڻهو
(د) پريم

(x) نهائيءَ کان..... جو ٿڪ سڪڻ گهرجي

- (ا) نفرت
(ب) دشمني
(س) وير
(د) نينهڻ

(xi) 'گلن جي ٽوڪري' ڪوٽا جو شاعر آهي

- (ا) رام پنجواڻي
(ب) هوندراج 'دڪايل'
(س) هري دلگير
(د) نارايڻ شيام

(xii) 'ملوڪ' لفظ جي معنيٰ آهي

- (ا) بدزيو
(ب) خوبصورت
(س) بدصورت
(د) ڪوجهو

(xiii) هيڏانهن ..... هڙ ٿو ڪيڙي

- (ا) هاري
(ب) مالهي
(س) واڍو
(د) ڪمير

(xiv) اسم خاص جو مثال آهي

- (ا) گل
(ب) جبل
(س) ڪوهنور
(د) شهر

(xv) 'هو منهنجو گهر آهي' مثال آهي

- (ا) ضمير غائب
(ب) ضمير حاضر
(س) ضمير متڪلم
(د) ضمير اشارو

(xvi) 'رام هوشيار چوڪرو آهي' ست ۾ صفت آهي

- (ا) رام
(ب) هوشيار
(س) چوڪرو
(د) آهي

(xvii) جنس مذڪر جو مثال آهي

- (ا) گهوڙي
(ب) چوڪري
(س) گهوڙو
(د) ڊيل

(xviii) جنهن لفظ مان هڪ جي ڄاڻ پوي ٿي. ان کي سڏبو آهي

- (ا) عدد واحد
(ب) عدد جمو
(س) فعل
(د) جنس

खण्ड - "अ"

1. (i खां xviii) हेठियनि सुवालनि जा सही जवाब चूडियो

[18×1=18]

- i) "आबशारु" लफ़्ज़ जी माना आहे
अ) आसमान
ब) पाणी
स) झरणो
द) कपु
- ii) "मुल्हु" कहाणी जो लेखक आहे
अ) परमानंद मेवाराम
ब) हरी हिमथाणी
स) ईश्वर चंदर
द) कन्हैया अगनाणी
- iii) "होली" मल्हाई वेंदी आहे
अ) फगुण
ब) ज़ेठ
स) वेसाख
द) कती
- iv) "यादगिरियुनि जा काफ़िला" आहे
अ) कहाणी
ब) मज़मून
स) सफ़रनामो
द) जीवनी
- v) "सिंधूअ जे किनारे" फिल्म में अदाकारा जो रोल कयो
अ) पोपटी हीरानंदाणी
ब) कमला शेवकाणी
स) ईश्वरी जोतवाणी
द) सुन्दरी उत्तमचंदाणी
- vi) पठानकोट सरहद ते शहीद थियण वारो नौजवान हो
अ) किशन मलकाणी
ब) भरतलाल मसंद
स) रमेश बदिलाणी
द) प्रेम रामचंदाणी
- vii) सचल सरमस्त जो जनमु थियो
अ) शिकारपुर
ब) हाला हवेली
स) दराज़नि
द) भिट
- viii) किशनचंद बेवसि जी रचना आहे
अ) एट जो आवाज़
ब) कुदरत वारा
स) गुलनि जी टोकरी
द) ए दाता
- ix) "मंहगाईअ जे दौर में ड़िसु रंग नाणे जा" में 'नाणे' लफ़्ज़ जी माना आहे
अ) पैसो
ब) नालो
स) माण्हूं
द) प्रेम

- x) निहाईअ खां ... जो सबकु सिखणु घुरिजे
अ) नफ़रत
ब) दुश्मनी
स) वेर
द) नीहु
- xi) "गुलनि जी टोकरी" कविता जो शाइरु आहे
अ) राम पंजवाणी
ब) हूंदराज 'दुखायल'
स) हरी 'दिलगीर'
द) नारायण 'श्याम'
- xii) 'मलूक' लफ़ज़ जी माना आहे
अ) बदज़ेबो
ब) खूबसूरत
स) बदसूरत
द) कोझो
- xiii) हेडांहं ..... हरु थो खेडे !
अ) हारी
ब) माल्ही
स) वाढो
द) कुम्भर
- xiv) इस्मु खासु जो मिसाल आहे
अ) गुलु
ब) जबल
स) कोहिनूर
द) शहरु
- xv) 'हू मुंहिंजो घरु आहे।' मिसाल आहे
अ) ज़मीर गाइबु
ब) ज़मीरु हाज़िरु
स) ज़मीरु मुतकलम
द) ज़मीरु इशारो
- xvi) 'राम होशियारु छोकरो आहे।' सिट में सिफ़त आहे
अ) राम
ब) होशियारु
स) छोकरो
द) आहे
- xvii) जिंस मुज़कर जो मिसाल आहे
अ) घोड़ी
ब) छोकरी
स) घोड़ो
द) डेल
- xviii) जंहिं लफ़ज़ मां हिक जी जाण पवे थी, उनखे सडिबो आहे
अ) अददु वाहिदु
ब) अददु जमउ
स) फ़इल
द) जिंस

[6×1=6]

2. (i کان vi) صحیح لفظ چونڊي خال ڀريو

(ڌرو تارو، یت، سدائين، ايڪتا، سمھارڻ، ضمير).

(i) تھنجي پٺيان مونکي بہ مٿي ۾ واءُ اچي ويٺو هو جو مون کڻي توسان
.....ھنيون.

(ii) جاڳائڻ ڏوھ کونھي ڀر ..... ڏوھ آھي.

(iii) گروڊيو روندرنات ڀارتبي ساھتيہ گگن جو ..... ھو.

(iv) سائٽر ..... ڪرين مٿي سڀڻ سڪار.

(v) اسان کي ..... ۽ ڀرير جو ڏي دان اي داتا.

(vi) ..... اھو لفظ آھي، جو اسم جي بدران ڪم ايندو آھي.

2. (i خاڻ vi) سھي لفظ چنڊي خال ڀريو -

[6×1=6]

[ڌيوتارو، يٽ، سداي، ايڪتا، سھارڻ، جھير]

i) تھنجي پٺيان مونکي بہ مٿي ۾ واءُ اچي ويٺو هو جو مون کڻي توسان .....ھنيو.

ii) جاڳائڻ ڏوھ کونھي ڀر ..... ڏوھ آھي.

iii) گروڊيو روندرنات ڀارتبي ساھتيہ گگن جو ..... ھو.

iv) سائٽر ..... ڪرين مٿي سڀڻ سڪار.

v) اسان کي ..... ۽ ڀرير جو ڏي دان اي داتا.

vi) ..... اھو لفظ آھي، جو اسم جي بدران ڪم ايندو آھي.

[7×1=7]

3. (i کان xii) ھيٺين سوالن جا جواب ھڪ ست ۾ لکو.

(i) 'بڏا آشرم' ڪھاڻي ۾ ڇا جو ڇت چٽيل آھي؟

(ii) پڙھڻ وقت ڇا - ڇا ڪرڻ کپي؟

(iii) عمر ماروئيءَ کي ڇو قيد ڪيو؟

(iv) مانڪ ديھ جو قدر ڪھڙي ماڻھوءَ کي ٿئي ٿو؟

(v) 'اٽ جو آواز' بيت ۾ ڪھڙو سنديش ڏنل آھي؟

(vi) سمنڊ مان ماڻڪ موتي ڪير حاصل ڪري سگھندو؟

(vii) اسم ڇا کي چئبو آھي؟

[5×1=5]

* هيٺ ڏنل ٽڪري کي ڌيان سان پڙهي سوالن جا جواب لکو.

وقت اهو آزاد پڪي آهي، جو ڪنهنجي به دامن ۾ نٿو ڦاسي. هيءُ اهو بيڪنار سيلاب آهي، جو ڪائنات جي حدن کي پاڪر پري محدود ڪري وينو آهي. وقت جا ڪرشمه ڪهڙا نه حيرت انگيز آهن. وقت ڪهڙو نه ماڻ ۾، مگر تيزيءَ سان ڪسڪندو پيو وڃي. وقت جو ڪيو موٽي هٿ نٿو اچي. ڪنهنجي مجال آهي، جو زبان مان نڪتل حرف وات ۾ موٽائي وجهي يا چٽل تير کي ڪمان ۾ اٿي سگهي؟ وقت جي وير سامونڊي وير کان الهدي آهي. سامونڊي وير ٿوري ئي وقت ۾ موت ڪائيندي آهي مگر هيءُ اها وير آهي، جا ڪڏهن به واپس نٿي وري.

(viii) مٿئين ٽڪري جو سرو لکو.

(ix) وقت ڪهڙو پڪي آهي؟

(x) ڪنهنجو ڪيو موٽي هٿ نٿو اچي؟

(xi) وقت جي وير ڪنهن کان الهدي آهي؟

(xii) ضد لکو - آزاد

3. (i) (ii) (iii) (iv) (v) (vi) (vii) हेठियनि सुवालनि जा जवाब हिक सिट में लिखो:

[7×1=7]

i) “बुढा-आश्रम” कहाणीअ में छा जो चिटु चिटियल आहे?

ii) पढण वक्त छा-छा करणु खपे?

iii) उमर मारुईअ खे छो कैद कयो?

iv) मानुख देहि जो कदुरु कहिडे माण्हूअ खे थिए थो?

v) “अइत जो आवाज” बैत में कहिडो संदेशु डिनल आहे?

vi) समुंड मां माणिक मोती केरु हासिल करे सघंदो?

vii) इस्म छा खे चडबो आहे?

* हेठि डिनल टुकिरे खे ध्यान सां पढी सुवालनि जा जवाब लिखो:

[5×1=5]

वक्तु उहो आजाद पखी आहे, जो कहिजे बि दाम में नथो फासे । ही उहो बेकिनार सैलाबु आहे, जो काइनात जे हदुनि खे भाकुरु भरे महिदूद करे वेठो आहे । वक्त जा करिशमा कहिडा न हैरतअंगेज आहिनि । वक्तु कहिडो न माठि में, मगरि तेजीअ सां खिसिकंदो पियो वजे । वक्त जो कयो मोटी हथि नथो अचे । कहिजी मजाल आहे, जो जिबान मां निकितल हर्फु वात में मोटाए विडे या छुटल तीर खे कमान में आणे सघे? वक्त जी वीर सामूंडी वीर खां अलहदी आहे । सामूंडी वीर थोरे ई वक्त में मोट खाईदी आहे मगरि हीअ उहा वीर आहे, जा कडुहिं बि वापसि नथी वरे ।

viii) मथिएं टुकिरे जो सिरो लिखो ।

ix) वक्तु कहिडो पखी आहे?

x) कहिजो कयो मोटी हथि नथो अचे?

xi) वक्त जी वीर कहिं खां अलहदी आहे?

xii) जिदु लिखो - आजाद

12. ڪن به چئن لفظن جو عدد بدلايو.
(موٽر، بڪري، ڪٽ، گهوڙا، تالو)

12. کين بي چڙني لفظن جو امداد بدلايو ।
[موتري، بڪيري، خٽ، غوڙا، تالو]

13. ڪن به چئن لفظن جي جنس بدلايو.
(امان، راجا، سسئي، ڪمير، ڏاڏي)

13. کين بي چڙني لفظن جي جنس بدلايو ।
[امان، راجا، سسئي، ڪمير، ڏاڏي]

ڪنڊ 'س'

خٽ - "س"

14. حوالو سمجهايو -

[3] 'پلائي ڪري آهو اويو مون کي ٻڌاءِ، مان آهو ضرور ڪندس'.
يا
هيرو جنم نه هار، مورڪ من جي پائي تون،
ملي ساڌ سنگت سان، اوديا پير نوار،
پنهنجو پاڻ سنڀار، ته سڪي ٿين سامي چئي.

14. هوالو سمجهايو -

"भलाई करे उहो उपाव मूखे बुधाइ, मां उहो जरू कंदुसि ।"

[3]

يا

हीरो जनमु न हारि, मूर्ख मन जे भाइ तू; मिली साध संगति सां,
अविद्या भरमु निवारि; पंहिंजो पाणु संभारि, त सुखी थिएं 'सामी' चए ।

[3] 15. 'پرائي ماس ۾ کاتي' ڪهائيءَ مان ڪهڙو سنديش ملي ٿو؟ سمجهايو.

يا

'سفر' ڪهائيءَ جو سار لکو.

15. "पराए मास में काती" कहाणीअ मां कहिंजो संदेश मिले थो? समुझायो ।

[3]

يا

"सफ़रु" कहाणीअ जो सारु लिखो ।

16. سڄي سرشتي قدرت واري جي ساراهه ڪهڙي نموني ٿي ڪري؟ سمجهايو. [3]

يا

’ماڻهو منهنجي ملڪ جا‘ ڪويتا جو سار لکو.

16. سڄي سڄي ڪردار واري جي ساراهه ڪهڙي نموني ٿي ڪري؟ سمجهايو. [3]

يا

”ماڻهون منهنجي ملڪ جا“ ڪويتا جو سار لکو.

17. ڪن به ٽن اصطلاحن / پهالڪن جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو. [3]

(i) سائي سائي ڪرڻ (ii) ڊال نه ڳرڻ

(iii) وات جا ڦٽاڪا ساڙڻ (iv) پاڻي ولوڙڻ

(v) صدقي جي ٻڪري (vi) نريل ڪير ڪي ڦوڪون هڻڻ

17. ڪي به ٽي اصطلاحون / پهالڪا جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو. [3]

i) ساڙڻ - ساڙڻ ڪرڻ

ii) ڊال نه ڳرڻ

iii) وات جا ڦٽاڪا ساڙڻ

iv) پاڻي ولوڙڻ

v) صدقي جي ٻڪري

vi) نريل ڪير ڪي ڦوڪون هڻڻ

ڪنڊ ’د‘

خاڻ - ’د‘

18. توهانجي اسڪول ۾ سنڌو پتي مهراجا ڏاهر سين جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو. [4]

يا

توهانجي اسڪول ۾ آتم رکشا شور لڳايو ويو، تنهنجي رپورٽ تيار ڪريو.

18. توهان جي اسڪول ۾ ”سندھي پتي مهراجا ڏاهر سين جي معنيٰ لکي جملي ۾ ڪم آڻيو.“ [4]

يا

توهان جي اسڪول ۾ آتمرڪشا شير لڳايو ويو، تنهنجي رپورٽ تيار ڪريو.

